

Pověsti z Kutnohorska

Monika Alžběta Svobodová
Ilustrovala Lenka Filonenko

FRAGMENT

Pověsti z Kutnohorska

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Monika Alžběta Svobodová

Pověsti z Kutnohorska – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

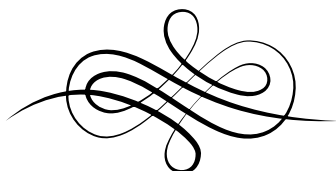
ALBATROS **MEDIA**

Pověsti
z Kutnohorska

Pověsti z Kutnohorska

Monika Alžběta Svobodová

ilustrovala Lenka Filonenko

FRAGMENT

Chcete, aby příběh této skvělé knihy pokračoval i potom,
co ji dočtete? Tak ji pusťte dál do světa! Vše potřebné
se dozvíte na **www.restorio.cz**.

Albatros Media podporuje udržitelný rozvoj, který vrací použitým věcem smysl.
On-line antikvariát Restorio vaše knihy odkoupí a zaplatí vám ihned – nečekáte, až se prodají.
Získané peníze si můžete nechat, nebo si vyberete charitu, kterou jimi podpoříte.
V tom případě navýší Restorio částku o 20 %.

Text © Monika Alžběta Svobodová, 2025
Illustrations © Lenka Filonenko, 2025

ISBN tištěné verze 978-80-253-7406-1 (1. vydání, 2025)
ISBN e-knihy 978-80-253-7446-7 (1. zveřejnění, 2025) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-253-7447-4 (1. zveřejnění, 2025) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-253-7436-8 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)

Kdysi dávno, tak dávno, že si to nepamatuji nejen já, ale možná dokonce ani moje babička, býval v dolech na Horách Kutných, jak se našemu krásnému městu v minulých dobách říkávalo, štajgrem jakýsi František. Štajgr, tedy mistr, kontroloval, zda mají horníci vše potřebné k práci, zadával jim úkoly, a hlavně dohlížel, aby bylo v dolech co nejvíce bezpečno. Byla to zkrátka práce nelehká a tuze odpovědná. František už byl starý, hodně toho pamatoval, a tak se každý den nejvíc těšil, jak si večer odpočine, uvelebí se na dřevěné lavici před rodnou chalupou, posadí na kolena vnoučátka a bude jim vyprávět příběhy, které jemu samotnému vyprávěl na té samé lavici už jeho děda. Nebo zkrátka jen takové, které slýchal od chlapů z dolů, když si zašli po práci na pivo.

A jaké jiné příběhy by to měly být, než ty o Kutné Hoře a jejím okolí? Kutná Hora bývala slavné královské město, za starých dob skoro stejně tak věhlasné jako naše hlavní město Praha. Těžilo se tady totiž stříbro. Díky tomu se sem stěhovali lidé nejen ze všech koutů českého království, ale i z daleké ciziny. A tak tu nebyla nouze o všelijaké příběhy, pověsti a pohádky.

František vyprávěl tak krásně, že u jeho nohou začaly sedávat všechny děti z okolí, pak už i z druhého konce města, a nakonec se k nim přidávali i jejich rodiče, babky a dědové. Ti nejstarší pokuřovali fajfky a přitakávali: „Ba, ba. Tohle pamatuju i já.“ A o to víc byly děti napjaté, jak příběh dopadne.

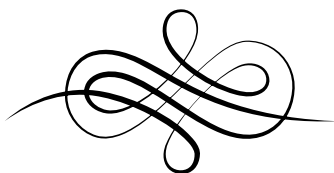
Ale jednoho teplého letního večera, když vyprávěl další ze svých oblíbených pověstí, začal jeho nejmladší vnouček Kubík pokňourávat: „Dědečku, vypravuj něco jiného. Tohle už jsi nám přece říkal.“

Starý štajgr si pomyslel: „Nu, co? Jsou to jen pověsti. A kdo ví, jak to bylo vlastně všechno doopravdy.“

A tak si od té doby maličko vymýšlel: příběhy vylepšoval, trošičku měnil, tu něco přidal, jinde zase ubral. Vnoučátka se ráda bála, a tak najednou byly Hory Kutné v jeho vyprávění plné strašidel, skřítků, čertíků, bazilišků a čarodějnic hodných i zlých. Ale aby se caparti v noci za pecí nebáli zase až tolik, většina těch povídaček končila šťastně, jak už to v pohádkách bývá.

Děti, chtěly byste ty jeho popletené kutnohorské pověsti také slyšet?

Tak hezky poslouchajte...

O stříbrných kňourech a mnichovi ze sedleckého kláštera

Jakou jinou pověstí nejlépe začít než tou, která vypráví o vzniku našeho slavného města a jeho bohatství?

Často se děti Františka ptávaly, proč se vlastně jejich rodné město jmenuje zrovna takhle zvláště: Kutná Hora. A tu jim vždycky vyprávěl tenhle příběh.

Pod třemi horami, v místech, kde se dnes rozkládá naše milé město, leželo od pradávna veliké stříbrné bohatství. Hory se jmenovaly Kuklík, Sukov a Kaňk. Nikdo o tom jmění nevěděl, jen sám kníže pekel Lucifer. Často se chodíval svým pokladem potěšit. Prohlížel si, jak se stříbrné žilky a kamínky krásně lesknou. Jejich záře v temném podzemí byla přímo oslňující. Lucifer si své bohatství střežil tak žárlivě, že nic z té krásy nechtěl ukázat ani ostatním čertům, natož lidem.

Před mnoha a mnoha lety věštila na Vyšehradě českému lidu o pokladech naší vlasti slavná kněžna Libuše, která měla

dar předpovídat budoucnost. A protože Lucifer slyší všechno, co si tady na zemi říkáme, uslyšel i toto Libušino proroctví: „*Vídím horu tříhřbetou, ana stříbro ze sebe vydává, jeho hojnost bude bez míry.*“

Umíte si děti představit, jak to Lucifera vyděsilo? Honem utíkal ke svému stříbrnému pokladu. Vylezl nejdříve na horu Kaňk a zuřivě po ní skákal, aby ji celou i se stříbrem zatlačil pod zem. Jen aby se ta lidská cháska nevydala za ukrytým stříbrem a neobjevila tři hory, o nichž jim Libuše řekla.

Hopsal a poskakoval, až všude létaly ohnivé jiskry a duněly hromy jako při letní bouřce. Pak přeskočil na Kuklík a zkoušel zatlačit hluboko i ten. Povedlo se mu to sice o něco víc, ale hora přesto ne a ne úplně zmizet. Stejně to dopadlo i s poslední horou Sukovem. Je sice pravda, že namísto majestátních

hor zde zůstaly jen nevysoké kopce, jenže svým počínáním si Lucifer nadělal víc škody než užitku. Jak totiž na hory skákal, stříbro se protlačilo z hlubin jako přes síto a jeho žíly vystoupily až na jejich povrch.

„Takovým povrchovým žilám se mezi horníky odjakživa říkávalo *kňoury*,“ poučoval František děti. „A myslím, že právě kvůli těm zadupaným horám se našemu městu začalo říkat *Hora*, i když tu široko daleko už žádná hora není, jen ty

tři nízké kopce. Ale pročpak je to Hora *Kutná*? Poslouchejte dál...”

Roky plynuly a Luciferovo stříbro nikdo hledat nepřicházel. Belzebub se ve své zlosti trochu umírnil a za pár let dokonce na to nemilé Libušino proroctví dočista zapomněl.

Za mnoho a mnoho dalších roků po jedné letní bouřce podobné té, která nad naším městem zuřila, když tu řádl Lucifer, vyšel si ze sedleckého kláštera jeden staříčkový mnich jménem Antoň na procházku do okolí. Mračna se roztáhla, vyšlo slunce a během chvíle bylo zase takové parno, že se svatý muž raději ukryl ve stínu stromů. Lesní pěšina ho vedla až k úpatí kopce jménem Kaňk. Stezička mířila kolmo vzhůru a mnicha s kulaťoučkým břichem chůze brzy unavila. Sedl si ve stínu do mechu a zády se opřel o chladivou skálu vyčnívající mezi vysokou trávou. Četl si z modlitební knížky, ale

v příjemném chládku a tichu na něj za chvíli přišla dřímota. Usnul tak tvrdě, že se probрал, až když byla v lese už skoro tma. Vstal a tu na něj ze skály zasvítily tři stříbrné kňoury. A vy už, děti, přece víte, co to ty kňoury jsou! Vtom se ale pod zemí ozvalo strašné zaburácení – to si Lucifer všiml, že člověk spatřil kousek z jeho pokladu! Antoň se spěšně pokřižoval, přikryl skalku svými svrchními šaty, kterým se říkalo kutna, a pelášil zpátky do kláštera. Za zády slyšel Luciferovo vyhrožování, a tak utíkal rychle jako za mladých let.

V klášteře vylíčil opatovi, co viděl. Společně se celou noc modlili a druhý den vyrazili do lesa. Díky Antoňově kutně velice snadno našli místo, kde se ve skále leskly stříbrné kňoury. Snad jen proto, že to byli poslové boží, na ně nemohla sestoupit Luciferova pomsta.

A tak kníže pekelný o svůj poklad nakonec přišel...

V tom místě se začalo dolovat stříbro a do města se sjížděli lidé z celého českého království. Stavěli v okolí své domky a osada se každým dnem rozrůstala. A podle těch kněžských šatů, které tu mnich na stříbrných kňourech nechal ležet, se osadě začalo říkat Hora Kutná.

„Dědečku, já si myslel, že se říká Kutná, protože se tu stříbro kutá?“

„I tak by to mohlo být, ty rozumbrado, ale dnes už mazejte raději spát,“ pousmál se dědeček.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Pověsti z Kutnohorska.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.